

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Optimal udnyttelse af AMS - UDVIKL. > **Knapper til at styre kotrafikken under afgræsning i økologiske AMS besætninger**

I denne artikel kan du finde inspiration til, hvilke knapper du kan trykke på for at styre kotrafikken mellem stald og mark.

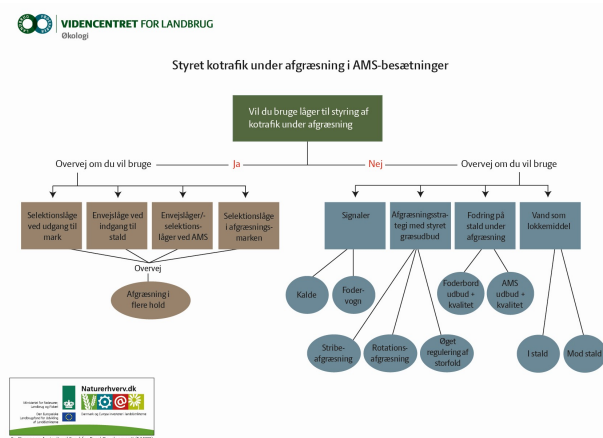
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Styring af kotrafikken under afgræsning i besætninger med malkebotter er svært at komme udenom. Specielt i forhold til de økologiske mælkeproducenter som har AMS, kan det være en udfordring at nå målet med et højt ydelsesniveau og samtidig opnå tilstrækkeligt græsoptag i forhold til økologikravene. Køerne har ofte flere valg i AMS besætninger, de kan vælge at være på græs eller gå ind i stalden. Køernes valg afhænger af mange faktorer bl.a. græsudbud og kvalitet, tilbud af suppleringsfoder på stalden og denne kvalitet, styring af kotrafikken med låger, mulighed for vand og vejret.

I denne artikel kan du finde inspiration til, hvilke knapper du kan trykke på for at styre kotrafikken mellem stald og mark. Det er udformet som et beslutningsstræ, og selvom du vælger at bruge låger til styring af kotrafikken (de brune kasser), kan du også sagtens vælge samtidig at bruge styringsmetoderne i de blå kasser.

Du kan her se en oversigt over nogle af mulighederne for styring af kotrafikken under afgræsning (Klik på billedet for stor udgave):

Låger kan styre kotrafikken

Kotrafikken i robotbesætninger er af afgørende betydning, da køerne enkeltvis og frivilligt skal besøge malkerobotten. Derfor skal den synkrone adfærd ændres, så køerne selv kommer til robotten i løbet af dagen, selvom de er ude på marken. En strategi kan være at lokke med foder, børster og drikkekar ved malkebotterne. En anden strategi er at anvende styret kotrafik i stalden med envejslåger og selektionslåger. En selektionslåge kan sættes op ved udgangen til græsmarkerne, hvorved det kun er de køer, der ikke har malketilladelse, som kan komme ud. Desuden kan den programmeres til, at køerne ikke lukkes ud, hvis de har malketilladelse inden for de følgende par timer. Ved indgangen til stalden kan der fx også opsættes en envejslåge, så køerne skal igennem robotten for at komme ud igen. Det er også muligt at opstille låger i græsmarken, som kan indstilles til, at det kun er de køer, som har malketilladelse, som kan gå hjem. Låger er også gode til styring af køerne i flere hold. Køerne kan fx gå i mark 1 om morgenen, og i løbet af dagen åbnes op til mark 2, som køerne derefter går over i efter malkning. De køer, som står tilbage på mark 1 og trænger til at blive malket, henter man hjem.

En selektionslåge ud til græsmarken registrerer koen, og giver tilladelse til om den må komme ud på græsmarken. (Klik på billedet for stor udgave)
Foto Camilla Kramer, Videncentret for Landbrug, Økologi

Fodring og afgræsningsstrategi

Det sværeste, for at få afgræsning og robotmalkning til at fungere optimalt, er ofte at finde balancen mellem mængden af foder på stald og afgræsningsniveauet, og dermed få køerne motiveret til at gå mellem græsmarken og stalden. Foderstyring kan benyttes som et managementredskab til at få kotrafikken til at forløbe som ønsket. Det handler om udbud og efterspørgsel. Da de økologiske køer skal afgræsse 6 lyse timer dagligt, er det vigtigt, at græsmarken har en tilstrækkelig god kvalitet og godt udbud, så dyrene går derud efter malkning. Men også afgræsningsstrategien kan få dyrene hjem igen, når de har afgræsset tilstrækkeligt, fx ved stribeafgræsning eller rotationsafgræsning. Hvis køerne

afgræsser over lang tid, kan det være en mulighed at udfodre en lille mængde grovfoder midt på dagen for at lokke nogle af køerne ind på stald. Dette bør dog kun praktiseres, når græsudbuddet og græskvaliteten er så god, at køerne går ud på græsmarken igen. En god kvalitet af foderet i malkerobotten er også vigtig således, at køerne er motiveret til at gå derind.

Signaler

En måde at få køerne til at gå frivilligt til stalden kan være ved at præge dem med signaler, for eksempel køre med fodervognen eller kalde på dem, når de skal komme ind. Der er desuden lavet forsøg med at påsætte udstyr på den enkelte ko, som giver et signal til koen, når den skal malkes. Der er en tendens til, at dette kan virke, men da dette kræver lang tids træning, samt nogle køer konsekvent er dårlige til at reagere på signalet.

Vand på marken

Kreaturer skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet. Hvis køerne kun har adgang til vand i stalden, skal afgræsningsarealet derfor være i umiddelbar forbindelse hertil. Det skal dog også understreges, at undersøgelser viser forskellige resultater i forhold til indvirkning på malkefrekvens og mælkeydelse ved kun at have vand på stald. Især ved dårlig arrondering og varmt vejr bør der være opmærksomhed på køernes velfærd. Man kan derfor også overveje at have vand tæt ved drivvejen mod stalden, dog med opmærksomhed på, at dette også kan sænke kotrafikken og ødelægge drivvejen.

Husk ekstra brede og gode drivveje

I forhold til kotrafikken frem og tilbage fra stalden til græsmarken er det meget vigtigt, at drivvejene er gode, dvs. jævne, tørre og uden skarpe sten. Den skal desuden være ekstra bred, så køerne uforstyrret kan gå forbi hinanden hver sin vej.

Læs artiklen "Styring af kotrafikken under afgræsning i økologiske besætninger med malkerobotter" [her](#)

Læs mere om management guidelines for græsbaseerede AMS bedrifter i [denne pjece fra Australien](#)